

DEMOKRATA POLSKI.

Demokrata Polski wychodzi cztery razy na miesiąc. Prenumerata na ćwierć roku czyli na 12ście półlarkuszy, wynosi franków trzy.

ROK DZIESIĄTY, CZĘŚĆ PIERWSZA.

Dnia 8 maja 1847.

Adres Redakcyi à M. Thomas Krzyżanowski, 5, rue de Touraine St-Germain, à Paris. Prenumeratę można także przesyłać do Centralizacyi pod adresem à M. Stacherski, 18, rue de Tournelles à Versailles (Seine et Oise).

Wybory na członków Centralizacyi ukończone. W przeciągu dni ośmiu dziewięćset kilkudziesięciu stowarzyszonych nadesłało swe wota. Towarzystwo, zgodnie z myślą saméj Centralizacyi, utrzymało trzech dawnych jej członków, dopełniając kompletu dwoma nowymi. Do przyszłego składu Centralizacyi powołani zatem zostali: Jenerał Sznajde Franciszek, Worcell Stanisław, Mazurkiewicz Wincenty, Heltman Wiktor i Darasz Wojciech. Dwaj występujący z teraźniejszego kompletu, Wysocki Józef i Zienkiewicz Leon, nie stają jednak, jak to dowodzą powody ich wystąpienia w okólnikach do Towarzystwa ogłoszone (1), w wyosobnieniu od dążności i usiło-

(1) Oto są powody ich wystąpienia, w okólniku z d. 3 kwietnia r. b. ogłoszone:

DO OGÓŁU TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO.

Obywatele! — Zaszczycony kilkakrotnie waszém zaufaniem, nie wymawiałem się nigdy od obowiązków na mnie wkladowanych. Po ostatnich wypadkach w Kraju żadne trudności nie potrafiły mnie zrazić; mimo rozsiewanych fałszów i potwarzy, tak na Naczelną Instytucję waszą, jakoteż na pojedynczych jej członków, przez nieprzyjaciół Demokracji. Ufny w rozsądek Towarzystwa i spokojny na sumieniu, powołany przez was raz jeszcze do Centralizacyi, pozostałem na wskazaném mi stanowisku. Dziś ani widoki osobiste, ani wpływ zewnętrzny nie są powodem mego wystąpienia. Dla złożenia Towarzystwu tém większej rękojmi o skuteczności działań naszych, uważaliśmy za rzecz potrzebną częściową zmianę w składzie Centralizacyi. Po wspólném zatem ułożeniu kombinacji z podawanych przez was kandydatów, mając wzgląd na korzyści jakie przynieść mogą w Instytucji Naczelnej, żeby w swoim składzie odpowiadali wszelkim potrzebom i wymagalnościom dzisiejszym, nastąpiło moje usunięcie się od kandydatury do przyszłego składu Centralizacyi, pomimo że najwięcej otrzymałem wotów.

Wychodząc z Centralizacyi, mam zupełną ufność w ludziach których wskazaliście za kandydatów; jestem przekonany że nie zwichną myśli Towarzystwa, pójdą po wskazanej przez was drodze, i przyniosą rzetelne korzyści dla Kraju. Dlatego duszą i sercem nie przestanę być razem z nimi; wszędzie i zawsze, ile mi sił starczy, popierać będę ich czynności; gotów w każdym razie na usługi mego Kraju i posłuszny władzy którą zaszczyćcie waszém zaufaniem. Versailles d. 3 kwietnia 1847. Pozdrowienie braterskie: JÓZEF WYSOCKI.

« Obywatele! — Zaufanie, którem stawiając mnie na nowo w poród waszych kandydatów do przyszłego składu Centralizacyi, przy pierwszym wotowaniu zaszczyćcie raczyliście, nie może być dla mnie, myślą jedną z wami ożywionego, jak tém większą do dalszej pracy zachętą. To też nie inaczej przyjmuję ja to zaufanie wasze. Bądźcie przekonani, Obywatele, że znajdziecie mnie zawsze gotowym do posług i poświęceń dla sprawy, której dotąd

wań związku i jego władzy; pozostają oni i nadal wiernymi téj saméj polityce, temu samemu systematowi działania, bo system ten, bo ta polityka, są zatwierdzone przez związek, usankcyonowane przez czas, wyprobowane przez same wypadki, jakie wewnątrz lub zewnątrz Emigracyi, pomimo niepowodzeń, miejsce już miały. Ale nie o tém co jest niewątpliwém, może tu być mowa — zapisując wypadek wotowania w Towarzystwie, przedstawiamy go jako najlepszą odpowiedź na wszystkie ataki na Centralizację Towarzystwa wymierzane, na wszystkie twierdzenia, że związek nasz rozpręga się, lub trawi się w bezrządzie. Emigracya przez czas swojego istnienia, liczyła już nie jedną korporację, nie jedno stowarzyszenie; były i takie które miały kilka lat trwałości, które spajała organizacyjna jedność, które miały tenże sam cel, co i Towarzystwo Demokratyczne: to jest niepodległość Polski; — czemuż się to jednak działo, iż nie było w żadném tego czynnego, nieustannego zajęcia się rzeczą publiczną? dla czego w żadném, nie stawało na pierwsze zawezwanie tylu członków z swém zdaniem? Téj czujności, téj żywotności Towarzystwo ciągle dawało dowody. Mówiono w kole przeciwników Demokracji, że to są starowiercy, których skamieniałość znamieniem; — sąż to i dzisiaj sami starowiercy, którzy téj dbałości o interes ogólny, przykład podają? Wszakże Towarzystwo od roku powiększyło się w dwójnasób, wszakże weszli do niego ci wszyscy, którzy niegdyś dla różnicy w środkach wiodących do wspólnego celu, odporne stawiali mu czoło? Wiemy że przeciwnicy nasi niechętnie widzą te fakta, przyczyny ich i następstwa zakrywają starannie, ale stąd też obowiązek nasz, jako Dziennika przedstawiać je im nieustannie, i dlatego dziś nawet kilka słów o tém powiemy.

Ostatnie wypadki w Kraju wywarły wpływ na Emigrację nie mały. Emigracya nie zostająca w Towarzy-

staralem się być ciągłym i gorliwym obrońcą; — i jeżeli dzisiaj, po wzajemném porozumieniu się teraźniejszej Centralizacyi, dla powodów jej wiadomych, proszę moich wyborców, ażeby w przyszłym wotowaniu, głosy swoje na innych kandydatów przenieśli, to właśnie w tém przekonaniu, że żaden z nich wątpić nie będzie, że pracować dla spólnéj im i mnie sprawy, o ile mi siły i zdolności dozwolą, i być gotowym na polecenia władzy, którą na przyszłość swojém zaufaniem Towarzystwo zaszczyćci, będzie zawsze najpierwszym moim obowiązkiem. Versailles, d. 3 kwietnia 1847. Poddrowienie braterskie: LEON ZIENKOWICZ. »

stwie, znużona kilkunastoletnią walką na drodze wyrobianej myśli demokratycznej i bezskutecznością usiłowań, jakie ku temu samemu celowi co Towarzystwo, ale innemi środkami chciała przedsięwziąć, Emigracya na wieść Krakowskiego ruchu zawrzała na raz chęcią jedności, zgody, bo ruch ożywił jej umysł, powoływał ją, jako dawnego i wytrawnego żołnierza na pole czynu, stawiał ją w obec nieprzyjaciela. Nadzieja prędkiego, nieuchronnego boju na ziemi ojczystej, nie trwała długo, ale przekonanie że na nowo czyn wywołany być może, nie znikło, pomimo klęsk, pomimo zawodu i nieszczęść. Z drugiej strony te same wypadki okazały, kto je wywołał, kto z Krajem współuczestniczył, współdziałał, z których szeregów padły ofiary, jaka myśl do dalszych kroków podstawą, i w czyjém ręku ich wątek — jednem słowem, wysoko zatknięta a odsłonięta odtąd chorągiew Towarzystwa, widzialną być poczęła dla swoich i obcych, dla przyjaciół i nieprzyjaciół sprawy, dla współpracowników i wrogów Ojczyzny. Kupić się, jednoczyć około tej chorągwi, było obowiązkiem ludzi sumiennych, poczciwych, żartkiego umysłu, obojętnego serca, a demokratycznych zasad, i dlatego to spieszono szeregi Towarzystwa powiększyć; nie wielu zresztą w Emigracyi takich, którzyby stale, na zawsze, oddali się zwątpieniu, osobności lub materalnemu dobru. Połączenie się przeto z Towarzystwem Demokratycznym nie pochodziło z przypadku; było to przystąpienie do Manifestu Polski, była to na zawołanie Kraju, odpowiedź ze strony Emigracyi « jesteśmy!! »

Do tej pochopności w łączeniu się z Towarzystwem, ataki przeciwników Demokracji były także nie małym powodem. Zdawało się im, że po ostatnich wypadkach, nadeszła najsposobniejsza chwila do uderzenia na myśl demokratyczną, do zniszczenia jej w zarodzie samym, przez rozwiązanie Towarzystwa w jej widomym reprezentancie. Ich szalonych krzyków inaczejby sobie wytłumaczyć nie można, lubo zresztą nie chcieli oni nic pozostawić domysłom, i otwarcie w swoich i obcych pismach, w własnym i obcym języku powtarzali zarzuty, jakie nieprzyjazne rządy przez najemnych pismaków podniosły. Od myśli zwrócono się do osób, bo tu było pole dla napaści łatwiejsze. Odżyły najgorsze dni początków Emigracyi; namiętność odbierała rozwagę, rozum, i niejedna karta dziennika emigracyjnego, stawała się wskazówką dla inkwiryntów austriackich, pruskich, moskiewskich, a jeżeli zdarzały się w tym względzie niektóre chwile milczenia i przerwy, to dlatego jedynie aby organizującym się w łonie samego Towarzystwa zamieszkom, pozostawić swobodniejszą możność działania. Zamieszki te podniecało kilku fałszywych wyznawców Demokracji, którzy po to jedynie weszli do związku, aby istniejącą w nim jedność rozzerwać. Nie mówimy nie o tych, których pokrywką dobra publicznego uwieść potrafiiono, tacy spostrzegą się iż obrali dro-

gę błędną, niewłaściwą, szkodliwą im samym, niepożyteczną dla sprawy.

Powiedzieliśmy że gotowość do czynu ze strony Emigracyi, i same ataki przeciwników na myśl demokratyczną, były powodem do łączenia się ze związkiem który ruch ostatni wywołał — ale powód do pozostania w związku, do utrzymania go, do zamięłowania, musiał być inny, głębszy, i nie tyle znikomy.

Jakoż żywotność i trwałość każdego stowarzyszenia politycznego, zawisła nasamprzód od myśli którą wyobraża, a następnie od jego prac i usiłowań. Osoby zakładające związek, przewodniczące mu w pracach, dopiero drugie zajmują miejsce. Koleje przez jakie stowarzyszenie przechodzi w utrzymaniu, w rozwinięciu swęj pierwotnej myśli są perjodami jego budowy. Jeżeli związek przetrwa próby czasu, jeżeli w pokonaniu przeciwników okaże czynność i gorliwe zajęcie, związek taki mieć będzie trwałość, bo tym sposobem mimo woli i przewidzenia ludzi utworzy się jego przeszłość, historia życia, której dopiero osiągnięcie celu, jest kresem, a z której nie ująć, nie wymazać nie można. W takim związku przemijają jedne osoby jako tylko narzędzia myśli, ale przychodzą inne, nowe jej czynniki, które przyswajając sobie nagromadzone materiały, sięgają po realizację przekazanego im założenia. Stąd to Towarzystwo Demokratyczne zmieniane potylekroć w swym składzie, nie przestaje być zawsze tém samym. Zawiązane nie dla chwilowego, przemijającego, osobistego interesu, ale dla interesu Kraju, w nim się rekrutuje i umacnia, tu jest widomym reprezentantem jego przyszłości i potrzeb, których on sam czujnym stróżem i niezmordowanym sternikiem.

— *Kurier Warszawski* z dnia 21 kwietnia ogłosił ukaz następujący: « Do naszego namiestnika w Królestwie Polskiem. — Przystąpiwszy do ścisłego przejrzenia i poprawienia obowiązujących w Cesarstwie naszym praw karnych, uznaliśmy za niezbędne dla dobra poddanych naszych Królestwa Polskiego, przejrzeć zarazem i poprawić ogłoszony w roku 1818 kodex karny tegoż Królestwa, pragnąc przytém, ażeby nowe ustawy naszego Królestwa Polskiego, były w głównych swych zasadach o ile możności do przepisów względem tej części prawodawstwa dla Cesarstwa wydanych, jak niemniej, ażeby podobnie, jak innym wiernym poddanym naszym, mieszkańcom tegoż Królestwa zapewnione były również w zupełności tak bezpieczeństwo i spokojność, jako też wszelkie służące im prawa, przy zachowaniu zresztą właściwych ich krajowi miejscowych ustaw i przepisów. Poruczyliśmy istniejącej oddzielnej komisyi do przejrzenia i ułożenia praw Królestwa Polskiego, aby należąc do przejrzenia praw karnych Cesarstwa, ułożyła dla tegoż Królestwa, na wskazanych przez nas zasadach, nowy, o ile być może zupełny kodex kar głównych i poprawczych. Projekt ten, łącznie z projektem podobnego kodexu dla Cesarstwa, rozpoznany przez radę państwa, w oddzielnej, z członków departamentu spraw Królestwa Pol-

skiego i innych departamentów złożonej komisji, został obecnie z niektórymi w nim zmianami, pod zatwierdzenie nasze przedstawiony. Ocenivszy skreślone w tym projekcie, przepisy tak pod względem ogólnych zasad sprawiedliwości, jakoteż pod względem szczególnych potrzeb czasu i miejsca, oraz uznając, iż przepisy te odpowiadają w zupełności wskazanemu przez nas celowi, jako nie tylko zastępujące wszystkie przepisy obowiązującego obecnie w Królestwie Polskim kodexu, lecz nadto sprostowanie dostrzeżonych w nim niedostateczności zawierające, zatwierdzamy ten kodex i ogłosić go niezwłocznie w naszym Królestwie nakazujemy. Wy nie omieszkacie wydać potrzebne rozporządzenia, celem wprowadzenia kodexu tego w wykonanie od dnia 1 Stycznia 1847-48 roku. W Petersburgu d. 24 marca 1847 r. (podpisano) Mikołaj. »

Wiadomo jaka jest sprawiedliwość w Rosyi, jakie obchodzenie się z obwinionymi pod czas śledztw, jakie określenie zbrodni i przestępstw, zastosowane do nich kary. Wszystko to od pierwszego stycznia roku przyszłego zaprowadzone zostanie w Królestwie Polskiem. Kodex karny z 1818 r., który dotychczas obowiązywał w Królestwie jakkolwiek nie odpowiadał tegoczesnym pojęciom i wymagalnościom, a pod względem układu i redakcyi przedstawiał wiele niedokładności i zboczeń, jakkolwiek był on zbieraniną artykułów wyjętych z praw pruskich, austriackich lub francuzkich, z tém wszystkiem nie zaprowadzał jeszcze knuta. Nic też dziwnego, iż taki kodex niepodobał się Mikołajowi, iż go rozkazał zastąpić nowym, poprawnym, zastosowanym do przepisów rossyjskich. Ciemiężca używa praw swoich; ale pastwić się nad ofiarą, niechże przynajmniej nie urąga, nie szydzi, niechaj nie twierdzi że to czyni dla dobra swoich poddanych, dla ich spokojności i bezpieczeństwa! Kodex karny był jednym z praw, jednym z zażytków z czasów kongresowego Królestwa; zniesienie go powoli przysposabia assimilacyę, wcielenie na drodze urzędowej, Polski do Rosyi — a obok tego może Mikołaj pozostawić jeszcze nazwę Królestwa, dla zadowolenia wielkich ludzi stanu zachodu, bo w czemże mu ta nazwa przeszkodą?

Towarzystwo Wychowania Narodowego dzieci Wychodźców polskich, ogłosiło w tych dniach sprawozdanie z czynności odbytych od 1 stycznia 1846 do 1 stycznia 1847 r. Widzimy z niego, iż od 1 stycznia 1846 do 1 lipca t. r. było uczniów w szkole polskiej 68

Od 1 lipca do wakacji, przybyło 25

Od wakacji 29

W ogóle znajdowało się uczniów stałych 122

Przychodnich 14

Dochód był następujący :

1° Subsydia i pomoc nadzwyczajna rządu francuzkiego 40,314 25

2° Opłata wniesiona przez rodziców i inne osoby 6,887 16

3° Dary i składki zebrane w Emigracyi 6,699 25

5° Wpływy rozmaite, między którymi znajduje

się 12,000 wniesionych przez Francuzów przyjaciół Polski 21,296 80

5° Pozostało z roku 1845 . . . . . 6,191 30

Razem 81,381 76

Wydatki w r. 1846 wynosiły 73,296 80

Pozostaje więc na rok 1847 . . . . . 8,084 86

Towarzystwo Wychowania spodziewa się, iż jak dotąd tak i nadal szkoła polska opuszczoną nie będzie, i że ofiary osób życzliwych przyjdą mu w pomoc.

Otrzymał list następujący :

Londyn, dnia 21 kwietnia 1847.
Sussex Chambers Duke Street St-James's.

Do Redakcyi Dziennika Demokrata Polski.

Dziennik Demokrata Polski z dnia 10 b. m. w raporcie nadesłanym mu od Komisji Towarzystwa Demokratycznego w Anglii o wniosku P. Hume w Izbie niższej, dotyczącym pogwałcenia traktatu Wiedeńskiego względem Polski, twierdzi, że Lord George Bentinck, który zabrawszy głos w tym przedmiocie, dziękował despotom północnym za ostatni cios wymierzony przeciw niepodległości wolnego miasta Krakowa, jest członkiem Towarzystwa Literackiego Przyjaciół Polski w Londynie.

Dla zapobieżenia wrażeniu jakie wiadomość ta sprawi może na umysłach któreby podobnemu twierdzeniu uwierzyć chciały, mam sobie za obowiązek oświadczyć publicznie, że Lord George Bentinck nigdy nie był ani też jest członkiem wspomnianego Towarzystwa.

Karol Szulczewski.

Sekretarz Towarzystwa Literackiego
Przyjaciół Polski w Londynie.

Nie umieściliśmy listu tego w zeszłym numerze, bo dotyka on faktu przywiezionego w zdaniu sprawy przez naszego korespondenta z Londynu, który fakt ten, sam najlepiej sprawdzić był w stanie. Z ściągionych od naszego korespondenta objaśnień, okazuje się, iż w rzeczy samej Lord George Bentinck, który w Parlamencie Angielskim dziękował mordercom Polski, za ostatni cios zadany niepodległości wolnego miasta Krakowa, nie jest tym Lordem Bentinck, który należy do Towarzystwa Literackiego, a nawet w jego radzie zasiadał. Słyszac ciągle powtarzane jedno nazwisko, i znajdując je na liście Towarzystwa Arystokratycznego, łatwo było wziąć jedno za drugie; tém zaś łatwiej można to było uczynić, iż w życiu publicznym o Lordzie W. Bentinck członku Towarzystwa Literackiego nie wiele w Londynie słychać. Cokolwiek bądź, dopóki na liście Towarzystwa Literackiego zapisane będą nazwiska: Lorda Broughama, hra. Władysława Zamojskiego, którzy od czasu powstania krakowskiego nie wstydzi się występować publicznie w obronie rządu Austriackiego i Metternicka, nie wiele ono zyskać może w opinii na wyparciu się Lorda Jerzego Bentincka.

SKŁADKA NA BRACI NOWO PRZYBYŁYCH DO EMIGRACYI.

LISTA DWUDZIESTA TRZECIA.

Aurillac. Płuzowski Aleksander fr. 5. — Raube fr. 1. — Jezierski Modest fr. 1 c. 50.

Laval. Świechowski fr. 1. — Uszyński fr. 1. — Łabędzki fr. 2. — A. K. fr. 1. — Iwański Jakób fr. 1. — Owsiański c. 30.

Agen. Orłowski Stanisław fr. 2. — Świętorzecki Ludwik fr. 1. — Urbański Piotr fr. 1. — Wojtkiewicz Onufry fr. 1. — Dobrzański August fr. 1. — Kowalski Ignacy c. 25. — Dowgillowicz Józef c. 50. — Szegrdowicz Józef c. 50. — Chrzanowski Napoleon c. 50. — Badzichowski Józef c. 25. — Zarzycki Jan c. 50.

Moissac. Filipkowski Jakób fr. 1 c. 50. — Klimiec Maciej fr. 1 c. 50. — Piasecki Karol fr. 1 c. 50.

Libourne. Michałowski Józef fr. 1. — Czarnowski Jan fr. 1. — *Baric.* Żaboklicki Józef fr. 5. — Kosiński Albert fr. 2. — *Port-Ste-Marie.* Sosnowski Józef c. 50.

Aiguillon. Jawojsz Konstanty fr. 2.

Damazan. Sopoćko Stefan fr. 2.

Tonneins. Popowski Szczepan fr. 2.

Figeac. Ostrowski fr. 1. — Ambroziewicz fr. 2. — Romanowski fr. 2. — Szretter fr. 1. — Juryewicz fr. 1. — Pruszyński c. 50. — Kamermajer fr. 1. — Wicewicz fr. 1. — Kwiatkowski fr. 1.

Chateau-du-Loir. Andruszkiewicz fr. 1.

Paryż. J. fr. 12.

	Razem	65	»
Summa z list poprzednich	2,600	70	
Ogół	2,665	70	

WIADOMOŚCI I DONIESIENIA

Podczas kiedy Francya i Anglia, dwa narody najzamożniejsze, znajdują się chwilowo w położeniu trudnem pod względem pieniężnym, kiedy papiery na giełdzie Londyńskiej spadają, a zboże powszechnie wysoko poszło w cenę, wtedy to właśnie Mikołaj chce uchodzić w oczach cudzoziemców za Krezusa z historyi bajecznej, ofiaruje im swoje złoto, staje się tkliwym na nędzę obcych. Nie zbyt dawno część tego złota obróconą została na zakupienie rentów francuzkich. W tych dniach wyszedł nowy ukaz, w którym Mikołaj głosi: iż ma 114 milionów r. s. leżących, co wynosi 456 milionów, i że z summy tej przeznacza 30 milionów rubli na nowe kupno rentów zagranicznych, a mianowicie angielskich. «Taka wystawa złota, mówi jeden z dzienników, zaczyna być śmieszną w oczach wszystkich. Można by zacytować niejednego monarchę, który nmieszcza oszczędzone kapitały swoje za granicą, w miejscu pewnem; a przecież się z tem nie chwali, nie głosi tego światu. Próżny Mikołaj nie wie o tem że dla Cesarzów inne przystałyby środki okazania swęj potęgi, nie takie jakich on używa. Był czas gdzie ambicya monarchów sięgała wysoko, i wówczas służyli oni za narzędzie wielkim myślom. Ktoby dziś jeszcze wątpił o upadku monarchii niechaj rozważy ten jeden fakt: Cesarz Rosyjski w tem tylko szuka chwały, aby został handlarzem złota i srebra.»

— *Kuryer Warsz.* W rozstrzygnięciu wynikłej kwestyi, czy wypada noszone przez starozakonnych tak zwane *cycele* i *krymki*, uważać za należące do ubioru żydowskiego i podlegające opłatom, rozkazał Mikołaj «aby cycele jako nie należące do zewnętrznego stroju, wyłączyć od wszelkiej opłaty ustanowionej od odzieży żydowskiej, a jarmutki podciągnąć pod opłatę.»

— Rozruchy nie skończyły się w Prussach. Liczba rannych w czasie zamieszek w Berlinie jest dość znaczna. Ze strony wojska wynosi ogółem 94, to jest 8 oficerów, 76 żołnierzy i 10 żandarmów. Nie wiadomo ile było rannych ze strony ludu. Jednocześnie prawie powstały rozruchy, w Halli, Ejzenbergu, Merzenbergu, Landsbergu, Szczecinie, Oste-

rodzie, Poznaniu, Ulmie i t. d.; a wszędzie z powodu, iż zboże i kartofle zdrożały.

W München (w Bawaryi), 28 kwietnia, patrole piechoty i kawalerii przebiegały ulice, a cały garnizon stał pod bronią. Za przyczynę tej demonstracji podają, iż z nocy 27 znaleziono poprzylepiane po rogach ulic afisze pełne groźb przeciw piekarzom, piwowarom, a nawet przeciw osobie królewskiej.

W Nurembergu, 20 kwietnia, lud zebrał się tłumnie; wojsko które od 2 dni stało pod bronią, przybyło na miejsce zboru; ale przyjęte zostało ogniem i kamieniami. To dało powód do zaciętej walki, która nazajutrz przez cały dzień trwała.

— *Gazeta Noremberska* podaje następującą statystykę głosów za i przeciw projektowi do adresu uchwalonego przez Sejm berliński w odpowiedzi na mowę Króla Pruskiego. Z Izby niższej 26 deputowanych wiejskich oświadczyło się za a 98 przeciw adresowi. Deputowanych miejskich było 53 za a 129 przeciw; deputowanych ze stanu rycerskiego było 141 za a 90 przeciw. W Izbie wyższej było 75 głosów za a 5 głosów przeciw. Podług prowincyi: z Pruss Wschodnich 17 za a 78 przeciw; z Poznańskiego 8 za a 38 przeciw, z Saxonii 45 za a 21 przeciw; z Westfalii 22 za a 38 przeciw; z prowincyi nadrenskich 14 za a 61 przeciw; ze Ślązka wszyscy deputowani więcej głosowali przeciw oprócz jednego. Z Poznańskiego wszyscy deputowani więcej wotowali przeciw; 12 z miast a 18 ze szlachty; tak iż tylko 4 magnatów dało swoje głosy za adresem: to jest 2 Niemców i 2 Polaków: Radziwiłł i Raczynski Anastazy.

— Deputowany na sejm Berliński z prowincyi nadrenskiej, Reinhold, złożył petycję o uwolnienie więźniów Polskich. (*Gazeta Kolońska*).

— *Gazeta Augsburgska* donosi, iż hr. Stadion mianowany został przez rząd austriacki gubernatorem we Lwowie, i że Krieg na własne żądanie dostał dymisyę.

— Na miejsce arcy księcia Ferdynanda d'Este ma być nominowany ar. ksi. Albrecht, jenerałnym gubernatorem Galicyi. (*Gazeta Noremberska*).

— Z Pragi 21 kwietnia. Doniesienia różnych pism, jakoby armia czynna austriacka zmniejszoną być miała, są zupełnie bezzasadne, bo właśnie w tych czasach, rząd austriacki nakazał nowy pobor rekruta we wszystkich prowincyach wyjąwszy Węgier, który wyniesie 36,000 głów. Same Czechy mają w tym roku dostarczyć 10,049 rekrutów.

— W Pradze rozeszła się wieść, iż rząd austriacki chce wprowadzić Jezuitów, powstałe stąd oburzenie umysłów tak było wielkie, iż rząd zmuszony był publicznie ogłosić że nigdy do Czech Jezuiti w prowadzeniu nie będą. (*Gaz. Noremberska*).

Kuryer Warszawski z 18 kwietnia. Na ostatnich targach warszawskich i pragskich, płacono za korzec żyta zł. 30 gr. 4; pszenicy zł. 40 gr. 16; jęczmienia zł. 25; owsa zł. 17 gr. 5; siana fura jednokonna od zł. 18 do 38; parokonna od zł. 38 do 48; kartofli korzec zł. 11 14 gr. 4; okowity garniec zł. 9 gr. 9.

Niniejszy numer rozpoczyna Tom X, Część I^a DEMOKRATY POLSKIEGO. Przyszły numer nie zostanie przesłany tym, którzy nie nadesłali zaległości, lub nie zgłosili się w tym czasie o dalszą prenumeratę.

W numerze 48, Tomie IX Demokraty, str. 191, kolumna 2ga, wiersz 12, zamiast *narodów*, powinno być: *stanów*. Str. 192, kolumna 2ga, wiersz 19, zamiast *owa idea*, powinno być: *ona jedna*. — Str. 193, w liście 22gięj: Razem wniesionych składek, zamiast 67 20, powinno być: 67 70. Ogół zamiast 2,600 20, powinno być 2,600 70.